

VINAŘSTVÍ GOTBERG, POPICE ■ WINE PRODUCING COMPANY GOTBERG, POPICE

1

Martin Bukolský, Petr Novotný,
Marek Matula

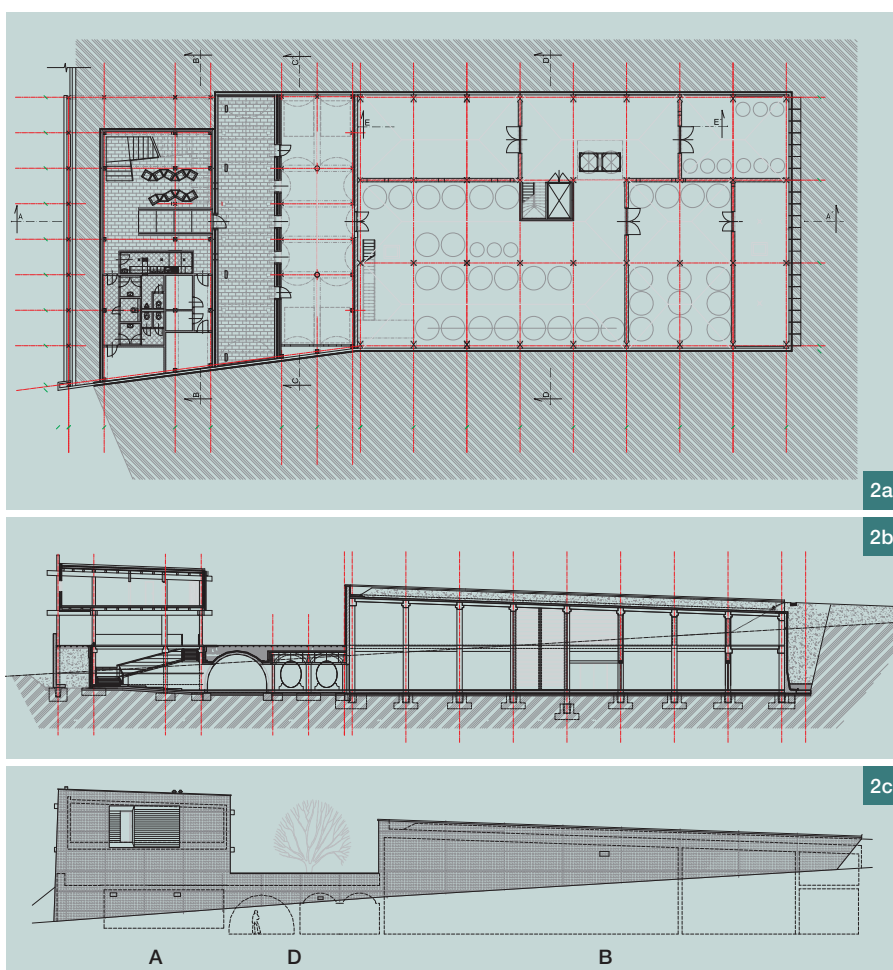
Severně nad obcí Popice byla v letošním roce dokončena stavba vinařství Gotberg. Pro stavbu byly použity prefabrikované betonové dílce, a to jak pro nosnou konstrukci, tak i pro fasádní dílce, které mají navíc na povrchu reliéf vzniklý otiskem matic. ■ North of the village of Popice, the construction of the Gotberg Wine Producer was completed this year. Precast concrete segments were used for the construction; both for the structure and the facade segments which bear a relief on the surface produced as a result of the print of the matrices.

V poloze nad druhým terénním zlomem, severně nad obcí Popice, v trati Stará hora, byla v letošním roce dokončena stavba vinařství. Základními výrazovými prostředky se staly fenomény krajiny. Pro stavbu se staly určujícími svah, krajina vinařské oblasti, převládající větry od východu, sad a především panoramatický výhled na Pálavské vrchy a vodní nádrž Nové mlýny. Reflexe těchto prvků je hlavním tématem celého řešení a určuje budovu z hlediska objemového, tvarového a funkčního.

Dům je úzce svázán s krajinou, ze které vyrůstá, je vetknut do svahu, který ho částečně překrývá. Jednotlivé hmoty domu gradují pohledovou fasádu orientovanou výhledy na Pálavské vrchy. Před povětrnostními vlivy je dům od východu chráněn zdí.

DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ

Stavba posouvá přirozený vývoj tradičního objektu jihomoravského vinného sklepa tvořeného vstupní částí a navazujícími klenutými cihlovými nebo kamennými sklepy do novotvaru vinařského dvora, který splňuje požadavky na nové technologie a přitom využívá přednosti tradiční stavby (obr. 2a, b, c).

2a

2b

2c

Vstup a prezentace vína

Vstupní objekt o třech podlažích zahrnuje administrativní, prezentační, ubytovací část a zázemí. Hlavní vstup je umístěn v prvním nadzemním podlaží, kde se nachází lobby, recepce a kancelář vinařství. Podlaží je ze tří stran obklopeno nádvořím. V podzemním podlaží je prezentační část a zázemí. V druhém nadzemním podlaží je šest dvojlůžkových pokojů a jeden apartmán pro ubytování hostů.

Pro ubytovací a administrativní část byla zvolena technologie dřevostavby, která svým měkkým charakterem

odpovídá funkci a přirozeně zapadá do okolí. Přiznané konstrukční prvky evokují rytmičtější vinohradů, které objekt obklopují. Podzemní část sloužící pro prezentaci vína stejně jako navazující výrobní provozy je řešena jako prefabrikovaný železobetonový skelet.

Prezentace a výroba vína v dřevěných sudech

Prezentační část propojuje v úrovni prvního podzemního podlaží část výrobní a vstupní. V tomto propojení je umístěn Kvelb, který slouží k prezentaci vína a je srdcem domu. Dále na něj

Obr. 1 Osazení domu do krajiny Pálavských vrchů ■ Fig. 1 Setting of the house in the landscape of the Pálava Hills

Obr. 2 a) Půdorys 1. PP, b) podélný řez, c) východní pohled ■ Fig. 2 a) Side view of the 1st underground storey, b) longitudinal section, c) East view

Obr. 3 Železobetonové prefabrikované lomenice Kvelbu, který slouží k prezentaci vína ■ Fig. 3 Reinforced concrete precast gables of the vaulted room used for wine presentation

Obr. 4a, b Klenbové dílce ■ Fig. 4a, b Vault segments

Obr. 5 Atypické ocelové kotvy zajišťující přesnou polohu stěnových dílců ■ Fig. 5 Atypical steel anchors securing a precise position of the wall panels

navazuje vinný archiv, kde zrají vína v dřevěné sudovině a vznikají vína typu Barrique. Kvelb je reminiscencí na tradiční formu vinného sklepa s použitím moderních materiálů. Klenbu tvoří železobetonové prefabrikované lomenice v podobě broušeného diamantu, které svým tvarem a nasvětlením umocňují zážitek z degustace (obr. 3).

Výroba

Výroba je soustředěna v dvoupodlažní hale, do které je v krajním podélném poli vložen strop. V hale jsou umístěny prostory pro výrobu, skladování a archiv vín.

Výrobní program a umístění technologických celků:

- příjem hroznů - třídění,
- lisovna - odzrnění, mačkání, lisování, vinifikace,
- nerezová tanková hala - školení a zrání mladých vín,
- lahvovna - lahvování a adjustáž,
- klimatizovaný sklad hotových výrobků - zrání vína v lahvích.

Celá výrobní část je z větší části zapuštěna do terénu, jak je u vinařských staveb zvykem. Obvodový plášť je transformací tradičního kamene v po-

době sendvičových betonových prefabrikovaných panelů upravených otiskem struktury matrice. V interiéru je pohledový beton ošetřen epoxidovou stěrkou. Střecha je ozeleněna a je pochůzí. V příštích letech je plánována výsadba vinohradu nad objektem, který přejde až na střechu. Výrobní část tak zcela přirozeně splyne s terémem.

KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Jako nosná část konstrukce byl navržen železobetonový skelet. Klenbové dílce byly vyráběny ve formách zhotovených přesně dle požadovaného tvaru a rozměru klenby (obr. 4a, b). Důležitým aspektem byla přesná montáž dílců pro zachování podhledu v prostoru klenb. Betonová směs byla standardního charakteru a třídy betonu C35/45.

Zvláštností bylo použití předpjatých stěnových panelů pro vytvoření stěn následně zasypaných do výšky okolního terénu. Tyto dílce byly vyvinuty speciálně pro tuto stavbu a tento účel. Předpjaté stěnové panely byly ke sloupům železobetonového skeletu přikotveny pomocí atypických ocelových kotev, které zajišťovaly přesnou polohu stěnových dílců (obr. 5).

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Materiálové řešení přenáší regionální stavební tvarosloví pomocí moderních výrazových prostředků. Beton s povrchovou strukturou je přepisem kamenných zdí. Dále je použito kontrastu mezi přívětivostí dřeva a strohostí betonu (obr. 6 a 7).

Vstupní objekt je komplexní dřevostavbou vetknutou do masivní betonové konstrukce. Dřevostavba je tvořena strukturou dřevěných sloupů, průvlaků a vaznic s využitím nejnovějších poznatků v oblasti požární ochrany, šíření zvuku a tepelné techniky ve stavbě, která

v sobě sdružuje funkci administrativní, prezentační a ubytovacího zařízení.

Betonová fasáda je transformací tradičního kamene v podobě sendvičových prefabrikovaných panelů tvořených vnitřním a vnějším panelem s vloženou tepelnou izolací, kde vnější panel je upraven pomocí otisku matrice (obr. 9). Toto progresivní řešení umožňuje rychlou montáž i vysoce kvalitní pohledovou plochu v exteriéru i v interiéru při splnění nadstandardních tepelně-technických požadavků.

Fasádní panely na tuto zakázku byly vyráběny za pomoci matric firmy Noe, jejichž otisk tvoří požadovanou strukturu výsledné fasády (obr. 8). Výroba těchto panelů vyžaduje pečlivost při zpracování betonové směsi, aby výsledný povrch byl bez kaveren a vyplnil celý povrch matrice.

Proč právě prefabrikované nosné konstrukce a panely

Z našeho hlediska a dle našich zkušeností z dokončených staveb jsme velmi opatrní při použití pohledového betonu. Ne proto, že by beton jako takový nebyl dostatečně výrazným a tvárným prvkem, ale zejména z důvodů kvality dodávky. Monolitické betony velmi nepříznivě ovlivňuje lidský faktor během výstavby. V naší praxi snad nebyla stavba, kde by se po odebdení neobjevily kaverny, posunuté rozvody, vyčnívající výztuž, nepřijatelné geometrické odchylky a další vady způsobené chybou člověka a vlivem venkovního prostředí. Tyto chyby jsou velmi náročně odstranitelné a vždy je oprava pro bedlivé oko pozorovatelná.

Na stavbě Vinařství Gotberg jsme i z výše popsaných důvodů zvolili pre-

Obr. 6 Nárožní budovy z prefa dílců ■ Fig. 6 Corner of the building built from precast units

Obr. 7 Terasa mezi objekty A a B ■ Fig. 7 Terrace between building A and B

Obr. 8 Detail fasádního panelu vytvořeného pomocí matric Noe ■ Fig. 8 Detail of a facade panel made with the use of Noe matrices

Obr. 9 Sendvičový prefabrikovaný panel tvořený vnitřním a vnějším panelem s vloženou izolací ■ Fig. 9 Sandwich precast panel made by an internal and external panel with inserted insulation

Obr. 10 Interier, a) interiérové schodiště osazené do prefabrikované konstrukce bez povrchové úpravy – objekt A, b) pohled do tankové haly – objekt B, c) prefa obloukové klenby – objekt D, d) vstup do kvelbu – objekt A ■ Fig. 10 Interior, a) interior stairs set in a precast structure without any final finish – building A, b) view of the tank hall – building B, c) precast arched vaults – building D, d) entrance in the vaulted room – building A

Fotografie: 1 až 3, 6 až 10 – Bukolski architekti, s. r. o.,
4a, b, 5 – Topos Prefa Tovačov, a. s.

10a

10b

10c

10d

fabrikované nosné konstrukce a panely, kde fasádní panely byly navrženy s otiskem matrice. Výhodou prefabrikace je možnost výstupní kontroly, je značně omezen lidský faktor a prakticky eliminován vliv venkovního prostředí. Díky dodavateli prefabrikátů všechno proběhlo podle našich představ, každý díl stavby, který opustil závod, byl namontován a zejména v části fasády se konstrukce prefabrikovaných panelů stala jedním z hlavních výrazových prostředků domu.

ENERGETICKÉ ÚSPORY

Objekt využívá pasivních energetických úspor získaných umístěním rozměrné výrobní haly hluboko pod úroveň terénu a zasypáním střechy vrstvou zeminy

o mocnosti přibližně jeden metr. Objekt dále využívá všech surovin z vinic, kde i dřevěné štěpky jsou využity na vytápění administrativní, prezentační a ubytovací části.

ZÁVĚR

Celý celek tvořený jednotlivými částmi dal vzniknout domu, který na jedinečném místě umožňuje vznik výjimečným vinnům, pomocí moderních i tradičních technologií, a neopakovatelným okamžikům.

Název stavby	Vinařství Gotberg
Investor	Gotberg, a. s.
Manager projektu	Beta 1 Development, s. r. o.
Generální projektant/architekt	Bukolsky architekti, s. r. o.
Prefabrikované dílce	Topos Prefa Tovačov, a. s.

Ing.arch. Martin Bukolský

Ing. Petr Novotný
e-mail: p.novotny@bukolskyarchitekti.cz

oba: Bukolsky architekti, s. r. o.
tel.: 551 210 348, mob.: 774 449 649
www.bukolskyarchitekti.cz

Marek Matula
Topos Pefa Tovačov, a. s.
751 01 Tovačov II – Annín 53,
tel.: 581 781 215, mob.: 739 648 104
e-mail: m.matula@toposprefa.cz
www.toposprefa.cz

Stavba získala ocenění Stavba roku Jihomoravského kraje 2009 v kategorii Průmyslové stavby a technologické stavby (pozn. redakce).